

[Justitsministeren.]

loven intet, som kan hindre, at der træffes en Lovbestemmelse om, at Dommere skal afgaa, naar de naar en vis Alder. Det er Hovedsagen i dette Spørgsmaal. § 71 vil beskytte Dommere mod administrative Overgreb, men indeholder ikke Antydning af, at den skulde være en Hindring for, at Lovgivningsmagten vedtog en almindelig Bestemmelse om, at Dommere skal gaa, naar de har naaet en vis Alder.

Hvad Sverige angaar, som den ærede Ordfører for Mindretallet fremhævede, er det lidt mærkeligt at fremdrage dette Land, som sket er, for i Sverige er netop Forholdet det, saaledes som Professor Berlin ogsaa oplyser paa Side 17 i Betænkningen, at en Aldersgrænse for alle fast ansatte Tjenestemænd, deriblandt Dommere, gennemførtes ved almindelig Lov, idet der ikke alene for Dommere, men ogsaa for andre Embedsmænd er Beskyttelsesregler i Sverige.

Mindretallet anfører dernæst under Henvisning til Professor Berlins Responsum, at man overalt, alene med Undtagelse af Sverige, har fundet det sikrest og rigtigst at gaa Grundlovsvejen ved Indførelsen af Aldersgrænser. Hertil maa jeg dog for det første sige, at man baade i Norge og i Finland har fastsat Aldersgrænser for uafsættelige Embedsmænd for Vedtagelsen af de af Professor Berlin nævnte Grundlovsbestemmelser, i Norge ved Love af 1895 og 1896, henholdsvis om fastlønnede Officerer og om Lærere ved den højere Skole, i Finland ved Love af 1918 vedrørende Højesteret og den højeste Forvaltningsdomstol. Dette er for Norges Vedkommende saa meget mere bemærkelsesværdigt, som der i Norge er en anerkendt Ret for Domstolene til at til-sidesætte grundlovsstridige Love; men desuagtet er der ikke i Norge nogen, som har søgt at anfægte disse Loves Gyldighed.

Endvidere maa jeg bemærke, at det jo kan skyldes mange forskellige Bevæggrunde, at en Aldersgrænsebestemmelse er blevet optaget i Grundloven. Det maa navnlig erindres, at Optagelsen af en saadan Bestemmelse i Grundloven har den særlige Betydning, at Ordningen forankres i Grundloven og altsaa ikke kan ændres ved almindelig Lov. I flere af de af Professor Berlin nævnte Tilfælde beror det simpelt hen paa, at vedkommende Grundlov indeholder en udtrykkelig Regel om, at Ansættelsen sker „paa Livstid“, hvorefter det er fundet naturligt ogsaa udtrykkeligt at fastslaa, at dette dog ikke skal tages efter Bogstaven, idet der skal gælde eller kunne fastsættes en

Aldersgrænse — det er Tilfældet baade for Tysklands, Czekoslovakiets og Hollands Vedkommende.

Men Hovedsagen er, at Grundlovens § 71 gaar ud paa dette ene at beskytte Dommere mod Vilkaarlighed fra Administrationens Side, og en saadan Bestemmelse, som er en Undtagelsesbestemmelse, kan ikke med Rette fortolkes til at gælde videre ud, end den efter sin Hensigt har naturligt Grundlag. Derfor kan der ikke være noget i Vejen for ved almindelig Lov at fastsætte det, som Professor Poul Andersen har døbt Egnethedsgrænsen, idet man siger: I Almindelighed vil Dommere — der gives naturligvis Undtagelser — ikke være egnede til at beklæde Dommerhvervet, naar de er over 70 Aar, og derfor fastsætter vi denne Aldersgrænse for Dommere i det hele.

Jeg skal sluttelig blot citere et Par Linier af den korte Udtalelse, Professor Poul Andersen har fremsat, idet han slutter med at sige:

„I et Land som Sverige udviser Lovgivningsmagten paa den anden Side megen Omhu for ikke at gaa Grundloven for nær. Det er derfor af særlig Interesse, at Lovgivningsmagten ikke her har næret nogen Betænelighed ved at gennemføre en Aldersgrænse for uafsættelige Embedsmænd, herunder Dommere.

Fra udenlandsk Stats- og forvaltningsretlig Praksis kender jeg intet Eksempel paa, at Lovgivningsmagten har undladt at gennemføre en Lov paa Grund af en om dens Grundlovmæssighed rejst Tvivl, der kan sidestilles med den i nærværende Sag fremførte.“

Jeg kan ganske slutte mig til denne Opfattelse og maa varmt anbefale det høje Ting at vedtage de af Flertallet stillede Ændringsforslag, forkaste det af Mindretallet opstillede og derefter vedtage denne Lov, som jeg er sikker paa vil blive til overordentlig stor Gavn for Retsudviklingen her i Landet.

Ordføreren (Jensen-Stevns): Det er jo en ret ejendommelig anden Behandling, der finder Sted her i Dag, idet de Udtalelser, der er fremsat saavel af det ærede 5te tingvalgte Medlem (Rytter) som af den højtærede Justitsminister, i væsentlig Grad har drejet sig om det principielle Grundlag for en Lovgivning af denne Art overhovedet. Naar Drøftelserne imidlertid er kommet ind i dette Spor, og naar den højtærede Formand har tolereret dette, har det jo sin naturlige Forklaring deri, at det Ændringsforslag, som er stillet af Mindretallet, i Virkelig-